

Könczöl Etel; Fantom: Láng Etel. — Szegeden 1885. jan. 23-án adták először. Főszereplők: Hoffmann: Valentin Lajos; Lindorff: Kiss Ferenc; Spalanzani: Andorfi Péter; Olympia: Spányi Lenke. — Győrött 1887. jan. havában mutatták be.)

Hofmannsthal Hugo von, osztrák színműíró, sz. 1874-ben, Bécsben, megh. 1929. júl. 15-én, u. o. A gimnázium elvégzése után a bécsi egyetemen jogot és filológiát hallgatott. Tizennyolc éves korában Teophil Morren álnéven »Gestern« címen drámai tanulmányt írt és adott ki. Ugyanabban az időben írta »Der Tod des Tizian« című drámáját, amely különösen nyelvének szépségével és finomságával kellett feltűnést. Ezzel alapította meg hírnevét. Elsőnek Hermann Bahr fedezte fel és méltatta rendkívüli tehetségét. 1899-ben egy kötet egyfelvonásost adott ki, majd több kisebb jelentőségű munkája után újra átdolgozta az »Elektrá«-t, amihez később Strauss Richárd komponált zenét. Nálunk Várady Sándor tolmácsolásában 1910. márc. 10-én mutatták be a M. Kir. Operaházban.

Egyik legjelentősebb munkájának a »Sophokles« Oedipusához írott előjátékát, az »Oedipus und die Sphinx« c. drámai játékát tekintik. Átdolgozta az Oedipust is és bár itt egyes részletek átültetésével igen önkényesen bánt el. Reinhardt az ő fordítását használta fel az arénákban való bemutatásra. Ugyancsak Reinhardt számára írta a »Jedermann« és a »Salzburger grosses Welttheater« c. drámai munkáját.

Elektrán kívül Richard Strauss számára írta meg a »Rosencavallier« és az »Ariadne auf Naxos« c. operák szövegét. De ezeken a megemlített művein kívül is több kötete jelent meg. Nagyon termékeny író volt. Munkái jó részét a világ minden művelt nyelvére átfordították, magyarul is több jelent meg. Nálunk színre került művei: »Christina's Heimreise«, szmú. Bem. Reinhardt társulata a Vígszínházban, a szerző jelenlétében, 1910. máj. 9-én. »A rózsalovag«, zenés játék, zen. szerz. Strauss Richard. Ford. Várady Sándor. Bem. 1911. máj. 21. M. Kir. Operaház. »Jedermann« c. drámáját Reinhardt társulata bemutatta a Vígszínházban, 1912.

ápr. 23-án. A miskolci színtársulat a Fővárosi Operett Színházban bemutatta 1926. okt. 1-én, Kállay Miklós fordításában. 1929. újra játszották a Városi Színházban, német színészek. »A balga és a halál«, drámai költemény, ford. Somlyó Zoltán. Bem. 1920. ápr. 4. Kamara Színház. (A volt Medgyaszay Színház.) »Akit nem lehet megvesztegetni«, dráma, a bécsi Raimund-theater bem. a Vígszínházban, 1923. máj. 18-án.

Hofmeister Oszkár, német színész, sz. 1869. aug. 7-én, Ujvidéken. Atyja orvos volt. Bécsben jár színésziskolába és 1888-ban Lübeckben lép színpadra. Egy év múlva Heidelbergben játszik, 1890-ben Ulmban működik. Itt Hamlet, Posa márkí, Uriel Acosta, Moor Károly voltak főszerepei. 1893-ban a bécsi udvari színház tagja lesz, 1899-ben a Berliner Theaterben, 1900-ban a Secessions-Bühnén játszik, majd 1902-ben a Deutsches Theater tagja.

Holbein (von Holbeinsberg) Franz Ignaz, német színműíró és színingazgató, sz. Zizzersdorfbán, Bécs mellett, 1779. aug. 27-én, megh. 1855. szept. 5-én, Bécsben. Nálunk is színre került műve: »Az arabiai pór«, egy tréfa két felv. Ford. Domahidy Menyhért. »Két özvegy«, vj. Ford. Horváth Dániel.

Holberg Ludwig báró, dán vígjátékíró, sz. 1684. dec. 3-án, Bergenben, megh. 1754. jan. 28-án, Kopenhágában. Az első magyar színtársulat Pesten 1793. ápr. 3-án bemutatta »A politikai csizmadia« c. 5-felvonásos vígjátékát, Péczely József átültetésében.

Holdfényt a színpadi világosító akként szolgáltat a színre, hogy a zsinórpadlásról (L. o.) lesugározza az összes kék lámpákat, ha ez kevés volna, úgy egy kevés fehér és vörösfényt is belekever. Az erős holdfényt úgy vetítik, hogy a nagy reflektorokba elhelyezett objektív üvegen keresztül világos-zöld üveget tesznek.

Holdy Juci, színésznő, sz. 1899. márc. 5-én, Nagyváradon, megh. 1929. jan. havában, Petrozsényben. Működött Pozsony-